

NOORTEAGENTUURI 2015. AASTA TEGEVUSARUANNE

Noorteagentuuri panuse noorte ja noortevaldkonna arengusse 2015. a võib kokku võtta järgmiste näitajate abil:

- Toetasime **4310 noore ja noorsootõtaja** osalemist **Erasmus+ noortevaldkonna** rahvusvahelistes projektides, **eraldades** Eestis noortevaldkonna projektidele **üle 2,6 miljoni euro**
- Toetasime **185 noorsootõtaja osalemist Erasmus+ rahvusvahelistel koolitustel**, soodustades seeläbi nende arengut, kuulumist rahvusvahelistesse võrgustikesse ja tulevaste rahvusvaheliste noorte projektide teket ja arengut
- Kasvatasime Eesti akrediteeritud **Euroopa vabatahtliku teenistuse organisatsioonide arvu 26 uue organisatsiooni võrra**.
- Toetasime **üle 1700 noore osalemist uues pilootprojektis "Noortekohtumised"**, suurendades seeläbi Eestis elavate erineva emakeelega noorte ühistegevusi ja teineteisemõistmist
- Korraldasime uute projektide tekkele, noorsootöö kvaliteedile ja noorsootõtajate pädevuste arengule suunatud **koolitusi 1504-osalejale**. Lisaks noortevaldkonna täiendkoolituse korraldamisele ja arendamisele, panustasime ka noorsootöölase tasemeõppe kvaliteeti ja õppekavade arendusse
- Koostöös Pärnu ja Tartu LV'de ja MTÜ'de VitaTiim ja Urban Style'ga viisime ellu huvikoolidele suunatud koostöö- ja arenguprogrammi HUKK-AP, mille tulemusel on noorte vajadustest lähtuva nõustatud **216 pere ja huvitegevuses osalenud 1554 noort**.
- Viisime teist aastat ellu **projekti "Hooliv klass"**, mille eesmärgiks on suurendada noorte sotsiaalseid oskusi ja hoolivust teiste õpilastega suhtlemisel. Projektis osalesid üldhariduskoolide 6-7. klassi õpilased ja nende õpetajad, huvijuhid ja koolide noorsootöö partnerid.
- Viisime läbi programmide **Erasmus+ ja Noortekohtumised teavitusüritusi**, millega jõudsime **üle 7700 osalejani**
- Anname välja noortevaldkonna **ajakirja MIHUS nr 17**, mis soodustas **noorte tervise temade teadvustumist** noortevaldkonnas tegutsevate **praktikute seas**

I. EL KOOSTÖÖPROGRAMMI ERASMUS+ ELLUVIIMINE NOORTEVALDKONNAS

Alljärgnevas peatükis esitame ülevaate Erasmus+: Euroopa Noored kolme võtmetegevuse raames toetatud projektidest, SANA tugitegevustest ning olulisematest tulemustest 2015. aastal.

1.1. Võtmetegevus 1 - rahvusvahelised noortevahetused

Esitatud projekte:	97
Toetuskõlblikud:	92
Sh koostöö partnerriikidega (ELi naabruspiirkonna riikidega)	28
Sh mitmiktüüp (projekt, milles raames toimub nii noortevahetus, kui ka noorsootõtajate õpiränne ja/või EVT)	2
Toetatud projekte:	50
Sh koostöö partnerriikidega (ELi naabruspiirkonna riikidega)	10
Vähemate võimalustega noori toetatud projektides	523
Eraldatud toetused eurodes	822 938 €

Aastal 2015 laekus noortevahetuste projektitaotlusi 12-st maakonnast, millest kõige rohkem taotlusi esitasid Harjumaa (41), Ida-Virumaa (22) ja Tartumaa (10) taotlejad. Taotlusi ei ole esitatud Järvamaalt, Põlvamaalt ja Läänemaalt.

Aastal 2015 projekte on ellu viinud 34 mittetulundusühingut, 8 avalik-õiguslikku asutust ning 8 mitteametlikku noortegrupi. **38%** toetuskõlblikest taotlustest (35/ 92) **esitati esmataotlejate poolt**, mis on jätkuvalt positiivne näitaja, vaatamatult sellele, et aastal 2014 see arv oli suurem (52%). 2015.a kõige rohkem käsitletud teemad oli noored (noorte osalus, noorsootöö, noorte poliitika), kaasatus, tervis ja tervislik eluviis ning loovus ja kulutuur. Kõige vähem projekte oli teemadel keskkond ja kliimamuutus ning eetika, religioon ja filosoofia.

Selleks, et tõsta noorteprojektide (sh vahetused ja algatused) arvu ning aidata noortel jõuda ideest projektini korraldati aastal 2015 kolm noortekoolitust „Idee 24“, kus osales kokku 194 inimest. Nii esmataotlejad, kui ka kogenumad projektitegijad vajavad julgustamist, nõustamist ja praktilisi näpunäiteid nii enne taotlemist, kui ka pärast toetuse saamist. Taotlejate toetamiseks saab iga noortevaldkonna taotleja esitada oma taotluse tagasiside saamiseks eeltähtajaks, mille kasutamiskiivsus noortevahetuste taotlejate seas on väga suur. Projektitegijate toetamiseks toimusid veel CheckUp koolituskohtumised toetusesaanutega ja rahvusvaheline koolitus „Keep it REAL! Kuidas teha tõeliselt head noortevahetust“ koostöös Leedu agentuuriga.

1.2. Võtmetegevus 1 - noorsootöötajate õpiränne

Esitatud projekte	73
Toetuskõlblikud	71
Sh koostöö partnerriikidega (ELi naabruspiirkonna riikidega)	30
Sh mitmiktüüp (projekt, milles raames toimub nii noortevahetus, kui ka noorsootöötajate õpiränne ja/või EVT)	1
Toetatud projekte	19
Sh koostöö partnerriikidega (ELi naabruspiirkonna riikidega)	7
Vähemate võimalustega noori toetatud projektides	203
Eraldatud toetused eurodes	423 277 €

2015. a laekus noorsootöötajate õpirändeprojekte 8-st maakonnast, kõige rohkem taotlejaid on Harjumaal (39), Pärnumaal (9) Tartumaal (8) ja Ida-Virumaal (4). Taotlejate hulgas oli 38 mittetulundusühingut, 4 avalik-õiguslikku asutust ja 2 mitteametlikku noortegrupi. Aastal 2015 viisid NT õpirändeprojekte ellu 16 mittetulundusühingut, 1 avalik-õiguslikku asutust ning 2 sihtasutust. 16% toetuskõlblikest taotlustest (12/73) esitati esmataotlejate poolt. Taotlejate toetamiseks korraldasime 2015 esmakordselt koolituse „Erasmus+ edasijõudnutele“, mis keskendus nii noorsootöötajate õpirände kui ka strateegilise koostöö projektidele.

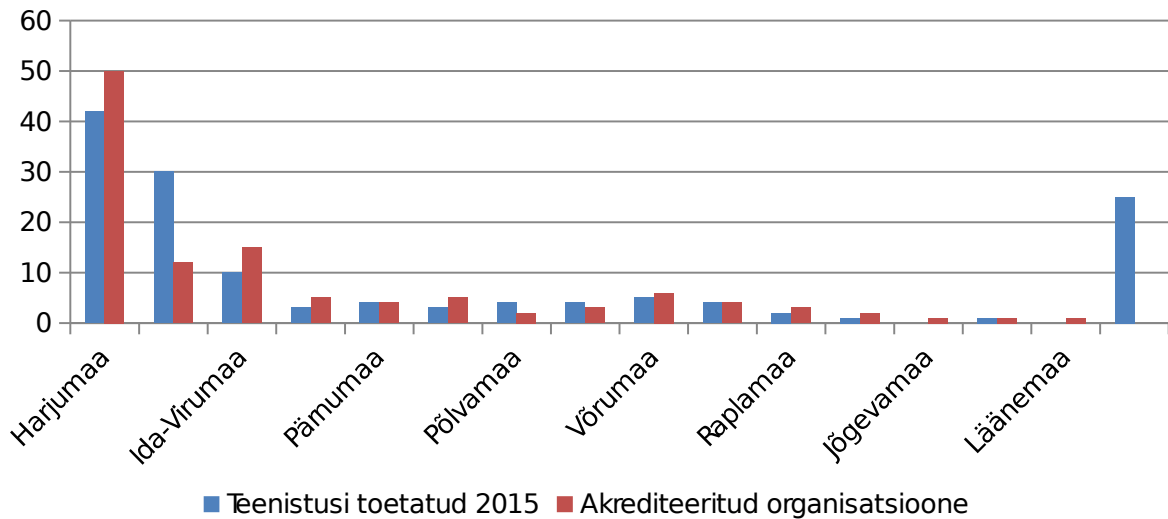
1.3. Võtmetegevus 1 - Euroopa vabatahtlik teenistus

Esitatud projekte (sh 1 mitmikprojekt (EVT + noortevahetus))	44
Teenistuste arv esitatud projektides	157
Toetatud projekte (sh 1 mitmikprojekt (EVT + noortevahetus))	42
Teenistuste arv toetatud projektides	138
Sh saatvad teenistused	25
Sh vastuvõtvad teenistused	113
Toetatud teenistustesse kaasatud sihtgruppide riskitegurid (mitu kaasatuse sihtgrupi noort)	30
Eraldatud toetused eurodes (lepingutega vormistatud summa)	749 228 €

Võrreldes eelneva aastaga on **esitatud projektide arv suurenenud 13% ning teenistuste arv 43%** (2014 39 projekti ja 110 teenistust) ning võib eeldada, et see põhineb süsteemsel EVT tutvustamisel, organisatsioonide nõustamisel ning akrediteerimisel. Projektide arvust suurem teenistuste arvu tõus põhineb nii saatvate kui vastuvõetavate lühiajaliste teenistuste hulga tõusul, kui ka sellel, et on tekkinud uusi koordineerivaid organisatsioone (nt Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus), kes esitavad mitme teenistusega projekte. Jätkub trend esitada Noorteagentuurile Eestis vastuvõetavate teenistuste projekte ning seetõttu on **saatvate teenistuste osakaal 25%**. **Esmataotlejate** (ei ole osalenud EVT-s ei Erasmus+ ega Youth in Action programmis) arv on võrreldes eelmise aastaga suurenenud ning nende

poolt esitati 8 taotlust (2014. a. 5) ning kokku kaasati **17 uut organisatsiooni**. Jätkuvalt on **kõige levinumad teenistuskohad hoolekandeesutused, noortekeskused ja lasteaiad**.

Toetatud teenistuste jaotus maakonniti kajastub alloleval joonisel (sinised tulbad), mis näitab, et **EVT teenistusi toimub küll väga paljudes piirkondades**, kuid endiselt on väljakutseks vastuvõtmine Läänemaal ja Jõgevamaal. Mõlema maakonna suunal on 2015. aastal tehtud teavitustööd, kuid hetkel jääb vastuvõtmine kohapeal oleva inimressursi vähesuse taha (sageli ollakse seotud juba teiste Erasmus+ või Euroopa Liidu programmide projektidega).

2015. a toetati **14 projekti, mis kaasavad 30 vähemate võimalustega noort**. Seega on 22% toetatud vabatahtlikest vähemate võimalustega, mis on mõnevõrra vähem, kui 2014. aastal (27%). EVT-ga seotud väljakutseks on kujunenud, kuidas suurendada kiires tempos ning üheaegselt nii üldist projektide ja teenistuste arvu, kui ka vähemate võimalustega osalejaid kaasavaid teenistusi. Neist viimase toetamiseks algatas Noorteagentuur juba 2014. aastal arenguprogrammi „EVS as a TOOL for NEETWORK“ ning selle raames viidi 2015. aastal ellu kohalikke ja rahvusvahelisi koolitustegevusi, mille täielik mõju peaks avalduma 2016. aastal. Üldist projektide ja teenistuste arvu suurendamist toetavad 2016. aastal „EVS 20“ kampaania raames ellu viidavad tegevused.

2015. aastal **suurennes** võrreldes eelneva aastaga **31% esitatud akrediteeringute sooviavalduste arv** (kokku 58 avaldust) ning neist **51 said akrediteeringu**. Oluliseks saavutuseks on esmaakrediteeringute suur kasv, (2014. aastal 18) mis annab kinnitust, et EVT alane info levib hästi ning Eesti organisatsioonidel on soov välisvabatahtlike vastu võtta. **2015. aasta lõpuks oli Eestis 114 akrediteeritud organisatsiooni viieteistkümnes maakonnas** (vt joonis ülal ning jooksvalt: <http://noored.ee/rahastus/euroopa-vabatahtlik-teenistus/>) ning järgnevatel aastatel paneb Noorteagentuur rõhku sellele, et vähemate organisatsioonidega esindatud maakondades EVT organisatsioonide hulk suureneks.

Lisaks eelpool nimetatud kaasatuse teemalisele arenguprogrammile on oluline välja tuua organisatsioonide esindajatele tehtud kaheosaline koolitus „Õppimise toetamine EVT-s“, mille edukuse tulemusena korraldatakse samateemaline koolitus 2016. aastal Eestis nii rahvusvaheliselt, kui ka kohalikult. Vähemoluliseks ei saa pidada korraldatud vaimse tervise teemalist koolitust, mille tulemusena mõtestavad organisatsioonide esindajad enam vabatahtlikele pakutava toe vajalikkust ning otsivad vajadusel abi Noorteagentuuri tugiisikult. Kõnealune koolitus plaanitakse rahvusvahelisel tasandil ellu viia 2017 aastal.

Euroopa vabatahtliku teenistuse vabatahtlike koolitusi viidi ellu vastavalt toetatud projektides olevate vabatahtlike arvudele ja teenistusperioodidele. Kokku **korraldasime 25 koolitust 238 vabatahtlikule (neist enamus olid suunatud välisvabatahtlikele Eestis)**. 2015. aastal pöörati erilist tähelepanu koolitustel läbivalt õppima õppimise toetamisele ning koolitajatepoolsele õpiväljundite

saavutamise analüüsile. Selle tulemusena on oluliselt paranenud koolituste analüüsi- ja hindamisvormid ning loomisel vabatahtlike õpipäeviku süsteem.

1.4. Võtmetegevus 2 - strateegiline koostöö noortevaldkonnas

Esitatud taotlusi kokku	27
Sh strateegilise koostöö projekte	15
Sh rahvusvahelisi noortealgatusi	12
Toetatud projekte kokku	8 (30%)
Sh strateegilise koostöö projekte	2
Sh rahvusvahelisi noortealgatusi	6
Eraldatud toetussumma	417 386 €

2014. aastaga võrreldes on taotluste arv kasvanud 42%, kuid arvestades, et 2014. aastal oli ainult kaks taotlusvooru, võib projektide arvu kasvu seostada eeskätt taotlusvoorude arvu suurenemisega. Toetatud projektide arv ei muutunud, see tähendab, et toetust saanud taotluse määr langes 42%-lt 30%-le, mis peegeldab taotluste kvaliteedi kõikumist. Suurimaks väljakutseks KA2 strateegiliste koostööprojektide puhul on nende seostamine noortevaldkonnaga, sest sageli soovitakse kasutada eelarvelisi vahendeid noorsootööga nõrgalt seotud tegevuste rahastamiseks. Sellest tulenevalt on üle 75% punktikünnise ületanud projekte vähe (15%) ja valdava osa toetatud projektidest moodustavad rahvusvahelised noortealgatused (75%).

Valdkondadevahelise strateegilise koostöö taotlusi esitati kokku 5 ja nende projektide puhul on lisaks noortevaldkonnale arvestatud ettevõtlus- ja haridusvaldkonna huvidega. Peamised taotlejad on mittetulundusühingud (78%), harvemini avalik-õiguslikud asutused (22%). Tuleb märkida, et võrreldes 2014. aastaga on mitteformaalsete noortegruppide arv taotlejate hulgas oluliselt vähenenud, sest kui eelmisel aastal olid 32% taotlejatest noortegrupid, siis 2015. aastal noortegruppe taotlejatel hulgas ei olnudki. Võib järeldada, et taotlemise ja projekti elluviimise protsess selles tegevustüübis on noortegruppide jaoks keeruline ja seetõttu eelistatakse taotlusi esitada juriidiliste isikute kaudu. Ettevõtteid kaasati partnerina 19% taotluses. Taotlusi esitati kõige rohkem Harjumaalt (48%), seejärel Ida-Virumaalt (30%), Võrumaalt (7%), Lääne-Virumaalt (4%), Tartumaalt (4%), Saaremaalt (4%) ja Jõgevamaalt (4%).

Lisaks tavapärastele toetus- ja koolitustegevustele, mis on suunatud taotlejatele ja projekti elluviijatele (sh nõustamine, eeltähtaeg, Idee24 koolitused, Check up jne), viis SANA valdkondadeülese koostöö toetamiseks märtsikuus läbi töötoa Rae valla õpetajatele ja noorsootöötajatele, mille raames tutvustati programmi võimalusi noorte ettevõtlikkuse toetamiseks. Lisaks sellele osales SANA esindaja oktoobris Rae valla noorte ettevõtlikkuslaagris ja viis läbi Erasmus+ teemalisi töötubasid noortele, aidates seeläbi tõsta teadlikkust noorte algatusprojektide võimalustest. 2015. a maikuu toimus Tallinnas rahvusvaheline koolitus „You(th) can do it! Supporting active participation and learning in Erasmus+ youth projects“. Koolitusel osales 19 noorsootöötajat ja noortejuhti 10 erinevast programmiirigist, kes omandasid vajalikke pädevusi, et toetada noorte omaalgatust Erasmus+ programmi raames. Novembris korraldas SANA strateegiliste koostööprojektide elluviimise toetamiseks kohaliku koolituse „Erasmus+ edasijõudnutele: noorsootöö arendusprojektide koolitus“, mis tõi kokku erinevate valdkondade esindajad. Koolituse raames avanes osalejatel võimalus tutvuda strateegilise koostöö tegevusvõimalustega ja arendada oma projekteid lähtudes Erasmus+ programmi prioriteetidest. Viimasena võib välja tuua SANA osalemise Tallinna Keskraamatukogu noorsootöö teemalisel konverentsil detsembris, mille raames tutvustati Erasmus+ valdkondadeülese koostöö võimalusi noortega tegelevatele raamatukogu töötajatele.

1.5. Võtmetegevus 3 - noorte osalusprojektid

Esitatud taotlusi kokku	21
Sh kohalikud osalusprojektid	17
Sh rahvusvahelised osalusprojektid	4
Toetatud projekte kokku	8 (38%)
Eraldatud toetussumma	105 792 €

Noorte osalusprojekti taotlusi esitati 2015. aastal 50% rohkem kui 2014. aastal. Arvestades, et 2015. aastal oli võimalik osalusprojektidele toetust taotleda kolmel korral ja 2014. aastal vaid kahel korral, siis on projektide arvu kasv olnud proportsionaalne taotlusvoorude arvuga. **Esitatud taotlustest 4 (19%) olid rahvusvahelised projektid, 17 (81%) aga kohalikud osalusprojektid.** See tulemus peegeldab varasemate aastate tendentsi, et kohaliku tasandi osalusprojektide vastu on suurem huvi. Esitatud taotlustest rahastati 2015. aastal 8 projekti (38%) ehk sama palju kui eelmisel aastal. KA3 piiratud eelarve ei võimalda rahastada oluliselt suuremal arvul projekte ja seetõttu pole ka mõistlik püüelda taotluste arvu kasvatamise poole. Pigem tuleks järgmistel aastatel pöörata tähelepanu projektides aset leidva dialoogi kvaliteedi toetamisele, et tõsta taotluste keskmist hinnet (2015. a 70 punkti).

Sarnaselt 2014. aastale, on peamised taotlejad KA3 tegevustüübis jätkuvalt mittetulundusühingud (86%) ja vähemal määral avalik-õiguslikud asutused (14%). Geograafiline jaotus näitab, et enamik KA3 taotlejaid tegutseb Harjumaal (52%) ja Tartumaal (24%), mis vastab ka eelmiste aastate kogemusele. Sellegipoolest on hea tõdeda, et osalusprojektide võimalusi on 2015. aastal kasutatud lisaks ka Ida-Virumaal, Jõgevamaal, Lääne-Virumaal ja Võrumaal. Seega on tegevusulatus Eesti mõistes pisut laienenud, aga sellegipoolest tuleks jätkata olemasolevate rahastusvõimaluste tutvustamisega nendes piirkondades, kus noorte osaluse toetamiseks puuduvad alternatiivsed võimalused. **Kokku plaanitakse 2015. aastal rahastatud projektidesse kaasata 1434 noort üle Eesti** (võrreldes 1543-ga 2014. aastal) ja **neist 665 noort on vähemate võimalustega** (võrreldes 316-ga 2014. aastal). Osalejate määr KA3 tegevustüübis on seega püsinud samal tasemel, kuigi vähemate võimalustega noorte osakaal on tõusnud.

Lisaks tavapärastele toetus- ja koolitustegevustele, mis on suunatud taotlejatele ja projekti elluvijatele (sh nõustamine, eeltähtaeg, Idee24 koolitused, Check up jne), on SANA varasemast aktiivsemalt tutvustanud Erasmus+ võimalusi noorte osaluskoogude liikmetele, näiteks osaledes Viljandi Noorte Volikogu istungil veebruaris või Kuressaare Linna Noortekogu koosolekul märtsis. Märtsis korraldas SANA noorte mõttelabori, mille eesmärgiks oli koguda ideid noorte osaluse küsimuses, mis edastati hiljem Euroopa Komisjonile. Muuhulgas tutvustati osalejatele ka KA3 võimalusi ja innustati neid ise osalusprojekte ellu viima. Rahvusvahelisel tasandil avanes Eesti noorsootöötajatel oktoobris võimalus osaleda koolitusel „From Clicktivism to activism“ Küprosel. Koolituse raames käsitleti erinevaid noorte osaluse viise ja noorsootöötaja rolli osaluse toetamisel. Samuti tutvustati võimalust viia ellu osalusprojekte rahvusvahelises koostöös ja käsitleti sellega seonduvaid kvaliteediaspekte.

II. SANA koolitustegevused ja koolitusvaldkonna arendustegevused

2015. aastal korraldas SANA noortevaldkonnas kokku **90 koolitussündmust** (kokku 151 koolituspäeva). Selle numbri sees sisalduvad nii ühekordsed koolitused kui pikaajaliste arenguprogrammide erinevad koolitusmoodulid. Kokku pakkusime koolitust **1504 individuaalsele osalejale** (välja jäetud ühe arenguprogrammi mitmes moodulis osalejad). Nende osalejate hulgas on ka 83 välisriikidest pärit osalejat, kes võtsid osa SANA poolt korraldatud rahvusvahelistest koolitustest. Kokku korraldas SANA 2015. aastal **5 rahvusvahelist koolitust**.

Nendele koolitustele lisanduvad **välisriikides toimunud koolitused**, millele SANA saatis osalejaid Eestist. 2015. aastal toimus 43 rahvusvahelist koolitust, **neis osales 185 inimest**. Võrreldes eelmise

aastaga on rahvusvaheliste koolituste ja seal osalenud inimeste arv tõusnud pea kahekordselt. Seoses Erasmus+ agentuuride koolitustegevuste (TCA) eelarve suurenemisega on sarnase trendi jätkumist alust oodata ka tulevatel aastatel.

Kõikidest osalejatest ligikaudu 15% olid kaasatuse sihtgruppi kuuluvad. Võrreldes varasemate aastatega on siin näha langust. Oluliseks faktoriks selle juures on asjaolu, et viimasel kvartalil suuremas mahus alanud ESF koolitused keskenduvad pigem noorsootöös juhirollis olevatele inimestele, vähendades seega proportsionaalselt kaasatuse sihtgrupi osalejaid.

Koolitusel osalejate sooline tasakaal on tugevasti kaldus naiste kasuks (75% vs 25%), kuid see on valdkonna töötajaskonna puhul oodatav tulemus.

Enamus koolitusi toimus Tallinnas (50), kuid koolitusi toimus üle Eesti: Tartus (11), Kloogaranna noortelaagris (7), Viljandis ja Viljandimaal (5), Narvas ja Ida-Virumaal (5), Harjumaal (4), Pärnus (3), Jõhvis (2), Rakveres ja Lääne-Virumaal (2) ning Haapsalus.

Koolituste peamisteks rahastusallikateks olid projekt Noorte terviseriskide ennetamine (25 koolitussündmust), HUKK-AP projekt (21 koolitussündmust), Euroopa Sotsiaalfondi tegevus "Noorsootöötajate koolituste arendamine" (19 koolitussündmust) ning Erasmus+: Euroopa Noored programm (18 koolitussündmust). Lisaks mainitule rahastati koolitusi ka "Hooliva klassi" projekti raames.

Kuna nii HUKK-AP kui ESF tegevused keskendusid 2015. aastal peamiselt huvihariduses töötavate inimeste koolitamisele, siis võib julgelt öelda, et seal on olnud ka eelmise aasta koolitusteravik. Sihtgrupi edukas kaasamine on esmalt olnud küll uueks ja suureks väljakutseks, kuid on toimunud edukalt. Teine nõ koolitusteravik on olnud koolitustel, mis toetavad rahvusvahelise noorsootöö kvaliteedi tõusu.

Koolitusvaldkonna arendustegevustena on oluline tuua välja koolituste tulemusliikkuse ja mõju hindamise süsteemi väljatöötamist. Süsteemi aluseks on Kirkpatricku neljaastmeline õppimise hindamise astmestik ning see põhineb konkreetselt ja mõõdetavalt seatud koolituse tegevusväljundite hindamisel erinevatel ajahetkedel. Lähenemise juurutamine on olnud nii SANAs kui valdkonnas uus lähenemine, mistõttu on sellega seotud ka väljakutsed – kuidas tegevusväljundeid sõnastada, millised on parimad viisid mitteformaalses õppes hindamise läbiviimiseks jne. Väljakutsetega tegelemiseks on ka edaspidi vajalik kolleegide ja valdkonna koolitajate toetamine nii koolitus- kui nõustamistegevuste läbi.

III. Projekt "Hooliv klass"

Projekt „Hooliv klass“ oli 2014. aastal algatatud projekti jätk. Tegu on ühega vähestest **koolidele suunatud kiusamisvastase programmiga, mis on välja töötatud Eestis.** Projekti, mis **pälvis 2014. a Haridus- ja Teadusministeeriumi noortevaldkonna aasta koostöö preemia**, teeb eriliseks ka see, et **see ühendab üldhariduskoolid ja noorsootöö eesmärgiga arendada noorte sotsiaalseid oskuseid ja hoolivust.**

„Hooliv klass“ on 6.-7. klassidele suunatud programm, mille eesmärgiks on õpetada oskusi ja pakkuda kogemusi, mis aitavad luua klassist hooliva meeskonna. 2015. eksperimenteeriti ka vanema vanusegrupiga, kaasates programmi ka kaheksandaid klasse ning üks 11. klass.

Võrreldes 2014. aastaga üldine lähenemine oluliselt ei muutunud. Poole aasta jooksul korraldati koolitusi nii noorte tugimeeskondadele kui meeskonnakoolitusi noortele. Projektis toimunud **koolitustel osales 23 õpetajat ja 102 noort.** Lisaks toetati protsessi mentorlustegevustega, mille eesmärgiks oli klassijuhataja toetamine positiivsete muutuste märkamisel, ellukutsumisel ning hoidmisel, tuginedes klassijuhataja enda ressursidele.

2015. aastal läbis projekti koolitusprogrammi **5 kooli üle Eesti: Mustamäe Gümnaasium, Juuru Eduard Vilde kool, Nõo Põhikool, Rõuge Põhikool ja Tarvastu Gümnaasium.** Kooli tugimeeskondadesse kuulusid sarnaselt 2014. aastale klassijuhataja, õppealajuhataja, aineõpetajad, huvijuht, sotsiaalpedagoog, koolipsühholoog, lapsevanem või noorsootöötaja.

Programmi mõju mõõtmiseks rakendati heaolu ja käitumisteadlikkust uurivaid küsimustikke (nn heaolu märklaud), mille vahendusel koguti andmeid programmis osalenud viie kooli 112 õpilaselt ja 90

õpetajalt. Neist 111 õpilast (sh 69 poisi ja 42 tüdrukut, vastavalt 62% ja 38%) ja 77 õpetajat osalesid programmi raames mõlemas mõõtmises. Oluline on märkida, et mitte kõik õpilased ei osalenud projekti raames ellu viidud noortekoolitusel.

Üheksast enesekohasest väitest kuue puhul ilmnis õpilaste grupi keskmistes hinnangutes positiivne muutus, mis peegeldas suuremat teadlikkust enda sotsiaalsetest oskustest, oskuste kõrgemat taset ja subjektiivset heaolu.

Samasuunalist positiivset arengut peegeldasid ka muutused õpetajate hinnangutes, mis anti klassi käitumist ja heaolu kirjeldavatele näitajatele. Kokkuvõttes tajusid õpetajad klassi käitumise muutust suuremana kui õpilased muutust oma oskustes. Samas tajusid õpilased suuremat positiivset heaolumuutust, kui õpetajad arvata oskasid, seoses hea läbisaamisega klassikaaslastega ja osalemisega klassi ühistegevustes. Nii 2015. kui ka 2014. aastal läbi viidud analoogilised mõõtmised viitavad väga sarnastele tulemustele.

Võttes aluseks 2014. ja 2015. aasta kogemused on 2016. aastal oluline suurendada noorsootöötajate osalust programmis. Seetõttu on plaanis juba tavaks saanud lähenemisele lisada 20 noorsootöötaja koolitamine, kes oleksid omakorda valmis läbi viima programmis toimuvaid noortekoolitusi.

Kuigi vanema sihtgrupi kaasamine oli edukas, on projektimeeskonna hinnangul olulisem panustada just nooremate õpilaste hoolivuse toetamisele, mistõttu keskendub 2016. aastal programm 6.-7. klasside õpilastele. Lisaks mainitule on uuel aastal plaanis kaasata rohkem koole (8–10).

IV. HUKK-AP ehk HUVIKOOLIDE KAASAMISE JA ARENGUPROGRAMM

2014. aastal käimalükatud HUKK-AP projekti eesmärgiks on teha huvihariduse ja –tegevuse võimalused riskis elavatele noortele kättesaadavamaks ning luua tingimused ja toimivad lahendused noorte süsteemseks kaasamiseks ja osalemiseks huvihariduses. Projekti tegevused on suunatud eeskätt huvikoolidele, kuid hõlmavad jätkusuutliku terviklahenduse saavutamiseks kogukonda palju laiemalt. Projekti noortele suunatud tegevused keskenduvad eeskätt 7-17-aastastele riskis elavatele noortele, kuid ei välista mingil moel ka projekti mõjul kaasnevat laiemat noorte osalust projektitegevustes ja huvihariduses.

Projekti koordineerib **SA Archimedes Noorteagentuur** (edaspidi SANA). Partneritena on kaasatud Tartu Linnavalitsus, Pärnu Linnavalitsus, MTÜ Urban Style (JJ Street tänavatantsukool) ja MTÜ VitaTiim. Partnerid omakorda kaasavad piirkondlikku võrgustikku, kuhu kuuluvad huvikoolid ja teised huvitegevust pakkuvad organisatsioonid. Lisaks kaasati **2015. avatud arenguprogrammi** MTÜ Eesti Asenduskodu Töötajate Liit; MTÜ Kagu-Eesti Lapsed, AHHA Teaduskeskus, Lohusuu kool ja huvikeskus, Ukraina Kultuurikeskus, Pühalepa valla Kultuuri- ja Noortekeskus ja Nukufilmi Lastestuudio. Kõik projekti partnerid ja kaasatud organisatsioonid kinnitavad, et käesoleval hetkel ei ole Eestis erivajadustega ja vähemate võimalustega noortele piisavalt huvitegevuse võimalusi. Projekti elluviimisel on leitud aga kinnitust, et huvikoolid on valmis ja omavad potentsiaali riskis elavate noorte kaasamiseks oma pakutavatesse tegevustesse. Samas on oluline rõhutada, et huvikoolide töötajad ja huvitegevust pakkuvad noorsootöötajad vajavad uute sihtgruppide kaasamisel toetust nii eripädevuste tõstmiseks koolitustegevusi kui ka ressursse, mis kataks lisatöö, mida erivajadustega noorte kaasamine nõuab. Riskis elavate noorte kaasamine tähendab huvikoolidele senise lähenemise ja töömeetodite ümbermõtestamist ning enam koostööd teiste asutustega sh KOV ja kool. Kohaliku omavalituse roll kaasava huvihariduse tekkimisel on määrav, kuna saab partnerina tunnustada huvikoolide poolt tehtud algatusi ja pakkuda edaspidi noorte kaasamiseks vajaminevaid ressursse. Projekti partnerid on võtnud fookusesse projekti raames algatatud tegevuste jätkumise ning otsivad selleks võimalusi ja ressursse. **Pärnu LV on hea eekujuna teistele alates 2016. aastast linnaeelarve kaudu taganud tegevustega jätkamise samas ulatuses kui HUKK-AP projekti ajal.**

Projektile seatud indikaatorite saavutamine

Nr.	Oodatav tulemus	Tulemusindikaatorid seisuga 31.12.2015	Projektile seatud tulemusindikaatorid
1.	Projekti teavitustegevustega seotud osalejate arv	925	595
2.	Projekti koolitus- ja mentorlustegevustes osalejate arv	1465	1124
3.	Projekti (arenguprogrammi) kaasatud uute huvikoolide või teiste huviharidusega tegelejate arv (täpsustub projekti jooksul).	77	26
6.	Huvitegevuses osalenud noorte arv	2281	690
7.	Projekti jooksul nõustatud perede arv	347	40
8.	Riskinoorte kaasamiseks käivitatud uute piirkondlike huvitegevuste arv	69	33
9.	Projektiga seotud veebilehtede arv	5	1
10.	Uus õppevara ja –materjalid huvikoolidele	4	4
11.	Projekti kaasatud huviharidustiimide arv	15	16

Projekti raames elluviidud tegevuste mõju väljaselgitamiseks viib Stories for Impact läbi uuringu, kus analüüsitakse ka noorte ja võrgustiku kogemuslugusid (kokku 47 lugu). Kokkuvõtvalt **võib öelda, et projektitegevustes osalemine toetas noortes nii huviala harrastamisega kui ka laiemalt elus hästi hakkamasaamisega seotud teadmiste, oskuste ja hoiakute arenemist**. Uuringu tulemused toovad välja, et **osalenud noortes on toimunud järgmised muutused:**

- Muutus teadmistes ja oskustes, mis on seotud huviringi teemaga (nt arenenud pillimängu- ja tantsuoskused, loovuse areng, kunstiaande ilmsikstulek);
- Muutus hoiakutes ja tunnetes, mis on seotud huviringi teemaga (nt uute sõprade leidmine, iseseisvamaks muutumine, kasvav huvi teema vastu);
- Muutus käitumises, mis väljendub huviringi toimumiskohas (nt ideede avaldamise julgus, suurem omaalgatus, õpilaste omavahelise ja õpilaste-õpetaja koostöö paranemine);
- Muutus teadmistes / oskustes / hoiakutes, mis väljenduvad väljaspool huviringi toimumiskohta (nt arenenud suhtlemis- ja meeskonnatöö oskused, enesehinnangu kasv, parem keskendumis- ja tähelepanuvõime, õppe edukuse tõusmine);
- Muutus käitumises, mis väljendub väljaspool huviringi toimumiskohta (nt tundides käitumise paranemine; agressiivse käitumise vähenemine, ennastkehtestava käitumise kasv, suurem iseseisvus liiklemisel).

Lisaks saab välja tuua, et projekt on aidanud kaasa mõtteviisi muutusele (huvi)haridussüsteemis, kus erivajadustega ja/või vähemate võimalustega noorte kaasamine on muutumas tavapraktikaks ning saavutada kohalikul või regionaalsel tasemel sihtrühmaga tegelevatel võrgustikel koostöös uue kvaliteedi.

V. Projekt Noortekohtumised

2015. aasta märtsist käivitati pilootprojekt **“Noortekohtumised”**, mis toetab Eestis elavate **11-16-aastaste erineva emakeelega noorte siseriiklike koostööprojekte suurendades seeläbi teineteisemõistmist, koostööd ja noorte arengut**.

“Noortekohtumine” on noorte algatusel ja nende poolt valitud teemal teostatud projekt mõnel konkreetsel teemal. Noortekohtumisest võtab osa 16-24 noort (koos täisealiste noortejuhtidega), kellest vähemalt pooled õpivad mõnes Eesti vene õppekeelega koolis. Ühe “Noortekohtumise” raames võib toimuda 1-3 erinevat kokkusaamist, mis kestavad 3-6 päeva. Ühe Noortekohtumise projekti pikkus võib olla 3-6 kuud.

2015. aastal korraldati kaks taotlusvooru – taotlused esitati 30. aprilliks ja 1. oktoobriks. Kahe tähtaja peale saabus Noorteagentuurile kokku 58 projektitaotlust 90 noortekohtumiseks 1874 noorele, kogusummas 168 800 Eurot. Kokku toetati 2015. aastal **51 projekti**, mille raames viiakse ellu **78 noortekohumist**, milles **osaleb kokku 1655 noort** (toetussumma kokku 149 820 eurot). Keskmine noortekohtumise pikkus oli (koos reisiväevadega) 4,7 päeva ning valdav enamus projekte teostati kahe partneri koostöös.

2015. aastaks eraldatud toetussummast (160 000 eurot) jagati toetussummadena välja 93,6%, taotlejatele, kes suutsid tagada Noorteagentuuri poolt eeldatava minimaalse projektide kvaliteedi. Projektide kvaliteeti toetavate tegevustena käivitati aprillis 2015 noortele suunatud 45-tunnine **projektijuhtimise koolitus Idee45** ning novembrist 2015 noortejuhtidele suunatud **Noortekohtumiste kvaliteediseminar**. Lisaks on alates pilootprojekti käivitamisest toimunud eeltaotlustähtaegade süsteem, kus Noortekohtumiste projektinõustajad toetavad taotlejaid kvaliteetsemate projektitaotluste kirjutamisel. 2015. aasta kevadel ja sügisel toimunud kahest Idee45 koolitusest võttis osa vastavalt 86 ja 56 inimest ning novembris toimunud kvaliteedikoolitustest 54 osalejat. Koos kvaliteeti toetavate koolitustega oli Noortekohtumiste 2015 aasta tegevustesse kaasatud 1731 noort, mis on 86,6% esialgselt hinnangust, mille kohaselt sooviti kaasata 2000 noort. Paralleelselt pilootaasta tegevuste ja Noortekohtumiste toimumisega, viiakse läbi ka uuring, milles vaadeldakse noorte riigiidentiteeti, sotsiaalset- ja kodanikupädevust, noorte üldist aktiivsust ning enesekohaseid hinnanguid võtmepädevustele nii enne kui mõned kuud peale Noortekohtumise toimumist. Esialgsed Noortekohtumiste uuringu tulemused on plaanis avalikustada 30.04.2016 (ning lõplikud tulemused 30.11.2016)

Noortekohtumiste geograafiline jaotus on järgmine: **1/3 taotlustest on pärit Tallinnast ja Harjumaalt (25), umbes 1/3 Tartumaalt (23) ning ligikaudu 1/3 (Lääne-) ja Ida-Virumaalt (24)**. See on seletatav asjaoluga, et pilootaasta teisel poolaastal tegeleti aktiivselt sihtgruppide kaardistamise ja teavituse ning info levitamisega regioonides, kus on olemas märkimisväärne mõlemakeelne kogukond (üldnimetatud regioonid). Täna on Noortekohtumisi toimunud 13 Eesti maakonnas. 2015 aastal toetatud Noortekohtumiste toimumispaiku on võimalik vaadata virtuaalselt kaardilt <https://www.google.com/maps/d/u/0/edit?mid=zRoR7tFpbvdA.k-tYw2AvXdPY>.

Taotlejate ja partnerorganisatsioonide profiil on Noorteagentuuri jaoks uudne, kaasates mitmeid uusi siht- ja huvigruppe. Kuigi taotlejatest 51% on mittetulunduslikud ühendused (avalik-õiguslike organisatsioonide ning mitteformaalsete noortegruppide kõrval), on **kõigi partnerorganisatsioonide seas suurim osakaal just koolidel. Märkimisväärne hulk on ka huvikoole ning spordiklubisid ehk huvihariduse teostajaid.**

Noortekohtumiste projektiteemad on sellised, mis noori endid kõnetavad ja on valitud noorte poolt. Seetõttu on paljud projektid seotud liikumise, spordi ja tervisliku eluviisiga ning toimetulekuga looduses. On ka lihtsalt keeleõppe projekte, mille eesmärk on õppida ja harjutada eesti keelt, näiteks selleks, et parandada venekeelsete noorte tööturuvõimalusi. Noortekohtumiste projektide seas on ka fokuseeritud teemakäsitlusi näiteks koolikiusamisega võitlemine, sallivuse suurendamine või noorte internetisõltuvus.

VI. SANA avalikud suhted ja infotegevused

2015. aastal olid SANA infotöö kesksed tegevused Erasmus+: Euroopa noored programmi teavitustöö (taotlejate arvu kasvatamine, uute taotlejateni jõudmine, vähemate võimalustega noorteni jõudmine) ning uue siseriikliku programmi „Noortekohtumised“ teavitustegevused.

6.1. TEAVITUSTEgevused JA INFOÜRITUSED

Erasmus+: Euroopa Noored

Programmi Erasmus+: Euroopa Noored tutvustamiseks toimus 2015. aastal kokku **77 infoüritust**, kus osales **4703 noort ja noorsootöötajat**. Infoüritused toimusid kõikides Eesti maakondades ja nende läbiviimisel oli Noorteagentuurile toeks **esitlejate võrgustik**. Esitlused toimusid nii noorte infomessidel („Oma Rada“, „Teeviit“, „Vali Nutikalt“), koolides, noortekeskustes ja noorteüritustel kui ka noorsootöötajate jt noortega töötavate spetsialistide (õpetajad, karjäärispetsialistid) kohtumistel.

Teiste seas korraldasime 2015. aastal ka **6 info- ja seminaripäeva (sh 1 venekeelse) koostöös Kodanike Euroopa ja Loov Euroopa programmidega**. Seminaride eesmärk oli lisaks kolme Euroopa programmi tutvustamisele anda ka näpunäiteid ja soovitusi rahvusvahelise koostöö algatamiseks, tuua välja rahvusvahelise koostöö potentsiaalseid riske ning toetada partnerlussuhete loomist. Koostöö peamine eesmärk oli vaadata kaugemale oma tavapärasest taotlejate ringist ning jõuda oma sõnumiga uute **sihtgruppideni**.

Euroopa Noortenädal 2015

4.-10. mail toimus üle Euroopa taaskord **Euroopa Noortenädal**, mille tegevusi Eestis korraldas ja koordineeris SANA koostöös erinevate maakondlike partneritega (noorteorganisatsioonid, koolid ja noorsootöö asutused). Sel aastal keskendus noortenädal noorte osalusele, tööhõivele ja rahvusvahelistele võimalustele (sh Erasmus+ võimalused). Kokku toimus Euroopa Noortenädalal **57 temaatilist üritust** (võistlused, arutelud, simulatsioonid jpm) **14-s Eesti maakonnas**, kus osales kokku **3019 noort**, noorsootöötajat, õpetajat, poliitikut jt.

Lisaks kirjutas SANA noortenädala fookusteemadel mitmeid artikleid nii enda kanalitesse kui ka Delfi Noorte Häälele (nt intervjuu Euroopa Parlamendi liikme Marju Lauristiniga, struktuurse dialoogi Eesti tulemuste kokkuvõte). Kokku ilmus paberlehtedes, *online* kanalites, raadios ja teles **38 Euroopa Noortenädala meediakajastust** (sh andsime pikemad intervjuud ka Vikerraadiole ja Retro FM-ile).

Euroopa Noortenädala sündmusi Eestis filmisid ja pildistasid kaks Euroopa vabatahtliku teenistuse (EVT) vabatahtlikku. Valiku noortenädala piltidest ja videotest leiab [siit](#).

Aktsioon „Võta päevaks vabatahtlik“

Kampaania „Võta päevaks vabatahtlik“ korraldati organisatsioonide suunal tutvustamiseks neile Euroopa vabatahtlikku teenistust ning julgustamiseks neid endale vabatahtlikku võtta. Kampaania jooksul said organisatsioonid endale päevaks „laenutada“ mõne tol hetkel Eestis viibinud välisvabatahtliku. Ühtekokku osales kampaanias 17 organisatsiooni (peamiselt noortekeskused ja koolid, suurem osa neist väikestest maapiirkondadest) ja 24 välisvabatahtlikku. Kampaaniat hindasime väga edukaks, kuna kampaanias osalejaid oli kordades enam kui 2014. aastal, ka oli osalejate tagasiside valdavalt väga positiivne.

Noortekohtumised

Noortekohtumiste infotegevustega alustati juba enne pilootprojekti käivitumist.. Näiteks käidi veebruaris Noortekohtumisi tutvustavate ettekannetega esinemas laagrijuhitide koosolekul ja ANKide aastakoosolekul. Suvel külastasid SANA kommunikatsioonitöötajad 5-te väljavalitud projekti ning kajastasid neid Noortekohtumiste blogis SANA kodulehel ja Facebooki kanalil. Sealsamas jagati ka projektiosaliste endi kirjutatud projektikajastusi. Septembris korraldati Tallinnas lisaks kevadistele ettekannetele üks Noortekohtumiste infopäev. Ka saadeti noortekohtumiste programmi ja taotlustähtaegade tutvustamiseks sihtrühmapõhiseid e-kirju taotlustähtaegade eel. Eraldi kirjad koostati näiteks koolidele, ANKidele, KOVidele ja huvikoolidele. Taotlustähtaegade infot ning jagati ka SANA kanalites. Aasta teises pooles alustati Idee45 koolituste reklaamimiseks promovideo valmistamisega, kuid paraku see aasta lõpuks veel ei valminud.

Arvamusfestival

Noorteagentuur osales sel aastal esimest korda korraldaja rollis ka üle-Eestilisel Arvamusfestivalil Paines korraldades „**Õpiorus**“ arutelu pealkirja all „**Kas tulevikukool vajab noorsootööd?**“. Arutelu käsitles noorsootöö ja kooli eesmärkide ja meetodite sarnastumist ning sellest tulenevat koostööpotentsiaali, aga ka võimalikke probleeme. Arutelusse panustasid nii meie poolt kaasatud eksperdid formaalhariduse ja noorsootöö valdkonnast kui ka publik. Ühe olulisema järeldusena võib esile tuua tõdemust, et kahe valdkonna vahel võiks olla vähem vastandumist ja konkureerimist ning

rohkem teineteise tugevuste märkamist ja „ära kasutamist“. Arutelu valas pildikeelde visualiseerija [Kati Orav](#). Lisaks ilmus üleriiklikus meedias ka 5 „Õpioru“ arutelude kajastust.

Sõbraliku Eesti mõttekoda

Reageerides ühiskondlikele arengutele (sõjapõgenike kriis, kooseluseadus), mis on endaga kaasa toonud palju polariseerumist, korraldas SANA koostöös Eesti Noorsootöö Keskusega **mõttekoja „Noorsootöö roll sõbraliku Eesti kujundamisel“**. Mõttekoda oli osa tänavuse noorsootöö nädala „Kõik erinevad. Mõned võrdsed?“ programmist ja keskendus võimalustele, kuidas suurendada noorte ja kogukonna sallivust teemade suhtes, mis on esile toonud vihakõnet ning äärmuslikke hoiakuid. Koos liikumisega Sõbralik Eesti ning paarikümne noortevaldkonna esindajaga arutlesime selle üle, milline võiks olla noorsootöö roll sallivama ja sõbralikuma ühiskonna kujundamisel ning pagulasnoorte kohanemisele kaasaitamisel. Kokkuvõtte mõttekoja ettekannetest, aruteludest ja jagatud materjalidest leiab [siit](#).

6.2. MEEDIATEGEVUS

Noorteagentuur teeb meedia suunal tööd kaheti: kirjutades ise meediasse artikleid ja pressiteateid ning koolitades projektitegijaid oma projektist ja selle tulemustest rääkima korralistel *check-up* koolitustel toetusesaanutele. Lisaks on Noorteagentuuri esindajad mitmel korral ka ajakirjandusele pikemaid intervjuusid andnud (EPL, Vikerraadio, RetroFM).

SANA elluviidavatest programmist ja tegemistest ning Erasmus+: Euroopa Noored ja Noortekohtumiste projektidest on 2015. aastal kirjutatud nii üleriiklikes päevalehtedes (Postimees, venekeelne Postimees, Õhtuleht Eesti Päevaleht) kui ka maakondlikes ja kohalikes väljaannetes (nii eesti kui vene keeles). Samuti on meie tegevusi kajastanud erinevad online-kanalid (Delfi, päevalehete ja maakonnalehete veebiportaalid) ning tele- (ETV) ja raadiojaamad (Vikerraadio, Raadio 4). Kokku oli 2015. aastal **215 meediakajastust**. Noortekohtumiste teemal ilmus 2015. aastal 20 meediakajastust. Pilootprogrammi alguses saadeti välja SANA ja HTMi koostöös pressiteade, mida kajastasid osad üleriigilised kanalid, näiteks Postimees ja KUKU raadio. Lisaks on ilmunud lugusid Õpetajate Lehes ja kohalikes ajalehtedes. Ka on Noortekohtumiste projektijuht Triin Ulla andnud intervjuu vene raadiokanalile Raadio 4. Erinevate projektide sisu on peamiselt kajastanud kohalikud lehed, aga ka ETV+ telekanal. Meediakajastusi analüüsid hakkab silma päris suur venekeelse meedia osakaal.

SANA jälgib korrapäraselt enda ja projektitegijate tegemiste meediakajastusi Freqmedialt tellitava meediamonitoringu abil. Mõningate valitud meediakajastustega on võimalik tutvuda Noorteagentuuri blogi kaudu: <http://euroopa.noored.ee/blogi/meedias/>

6.3. ONLINE INFOTEGEVUS

SANA haldab jooksvalt kahte veebilehte www.noored.ee (eesti ja vene keeles) ja www.mitteformaalne.ee ning videoveebi **Telepurk** www.noored.ee/telepurk. Esimene veebileht kajastab eelkõige Erasmus+ ja Noortekohtumiste programmidega seotud uudiseid, infot, koolituspakkumisi ja projektilugusid ning teine noorsootöölase professionaalse enesetäiendamise seotud teavet ja võimalusi, Hooliva klassi ja HUKK-AP programmide tegevust, ning mitteformaalse õppimisega seotud teemasid laiemalt.

2015. aastal külastas noored.ee veebi **42 943 unikaalset külastajat** ning videoveebi Telepurk lisaks **12 586 kasutajat**. Külastajate arv kasvas aastaga umbes 10 000 võrra. Mitteformaalne.ee veebi külastas 2015. aastal **7648 külastajat**, mida on mõnevõrra vähem kui aasta varem. Külastajate arvu langus on osaliselt seotud tehniliste probleemidega, mille tõttu ei olnud veeb mõnda aega kättesaadav.

noored.ee avalehe kaudu on huvilistel võimalik liituda Noorteagentuuri rahvusvaheliste võimaluste **uudiskirjaga**. Lisaks kogume uudiskirja kontakte ka infoüritustel. Aastaga liitus uudiskirjaga 345 uut lugejat ning 2015. aasta lõpuks oli neid kokku **2673**. Uudiskirja saadame välja sagedusega ca 2 kord kuus. Lisaks panustab SANA igakuiselt oma teemadega ka Eesti Noorsootöö Keskuse (ENTK) noortevaldkonna uudiskirja.

Lisaks veebilehetele on SANA aktiivne ka **sotsiaalmeedias**, kus tegutsevad meile olulised sihtgrupid (noored, noorsootöötajad ja valdkonna organisatsioonid). Sotsiaalmeedias jagame eelkõige operatiivset

infot (üleskutsed, pakkumised, tähtajad jm), kajastame projektitegijate tegemisi ning toome lugejaid oma veebidesse.

Noorteagentuuri Facebooki lehe (www.facebook.com/euroopanooored) fännide arv kasvas 2015. aasta jooksul kokku 283 võrra: 3501lt **3784 fännini**. Mitteformaalse õppimise Facebooki lehe „meeldimiste“ arv kasvas 2015. aastal 305 võrra: 1249lt **1554ni**. Sotsiaalmeedias tegutsemise kasulikkust kinnitab see, et umbes kolmandik meie veebi lugejatest jõuavad meieni just sotsiaalmeedia kaudu.

6.4. INFOMATERJALID JA UURINGUD

2015. aastal tõlkisime vene keelde juhendmaterjali „[Kuidas teha rahvusvahelist koostööd Erasmus+: Euroopa Noored programmis?](#)“. Materjal on kättesaadav veebis ning lisaks jagame seda sihtgruppidele ka paber kandjal erinevate infoüritustel ja koolitustel (nt Ideest Projektini jt). Venekeelsete abimaterjalide abil püüame toetada vene emakeelega noorte lihtsamat sisenemist Erasmus+ programmi.

2015. aasta lõpus valmis SaarPoll OÜ-lt tellitud **uuring, mis kaardistas ära peamised noortele huvipakkuvad teemad, sagedamini kasutatavad kanalid ning teadlikkuse ja huvi rahvusvahelistest võimalustest ja valmisoleku neid kasutada**. Küsitlusele vastas 300 noort vanuses 13 -21 üle Eesti.

Uuringu tulemusi kasutatakse 2016. aasta kommunikatsiooni paremal planeerimisel. **Uuringu lühikokkuvõtte ja täisraporti leiab siit:** <http://euroopa.noored.ee/opimaterjalid/uuringud/noorte-teadlikkus-rahvusvahelistest-voimalustest-ja-valmisolek-neid-kasutada/>.

2015. aastal tegeleti **Erasmus+ noortevaldkonna rahvusvaheliste uuringute võrgustikus RAY** kahe pikaajalise uuringuprojekti ettevalmistamise ja käivitamisega:

- Erasmus+ noortevaldkonna projektide mõju noorte osalusele (osalusharjumuse ja -aktiivsuse kujunemisele ning arengule)
- Erasmus+ koolitustegevuste- ja projektide mõju noorsootöötajate ja noortevaldkonna asutuste ja organisatsioonide arengule

2015 aastal käivitati ka Erasmus+ programmi monitooringu-uuring noortevaldkonnas, mille online küsitlus jõudis ligi 40 000 osalejani (oodatav vastamisaktiivsus 25%) ning mille esimesi tulemusi ootame 2016. aasta I kvartalis. Antud monitooringu-uuringus osalevad kõik 29 RAY võrgustiku riiki.

RAY võrgustiku tegevuste (seminarid, konverentsid, osalejad jms) ja uuringute raportid on kättesaadavad nii noored.ee kui ka RAY võrgustiku kodulehel <http://www.researchyouth.net>

6.5. INFOVÕRGUSTIKUD

Europeers võrgustik

Lisaks esitlejate võrgustikule arendamisele tegeleb SANA oma infotöö tugevdamiseks ja uute sihtgruppideni jõudmiseks ka noorte vabatahtlike võrgustiku „**Europeers**“ üles ehitamisega. [Europeers](#) on Saksamaalt alguse saanud võrgustik, mis koosneb noortest, kes on Erasmus+/ Euroopa Noored programmis häid kogemusi omandanud ning tahaksid oma kogemusi (vabatahtlikult) ka teiste noortega jagada. Tänapäevaks kuulub Europeers võrgustikku 9 partnerit (Saksamaa, Austria, Belgia, Norra, Eesti, Poola, Suurbritannia, Bulgaaria ja SALTO SEE piirkond) ning võrgustikul on ühine visioon ja koolituskava. 2015. aastal viisime Eestis läbi oma esimese rahvusvahelise Europeers koolituse, kus osales **24 noort 9-st riigist**. Koolituse praktilise ülesandena töötasid noored välja interaktiivse Erasmus+ tutvustuse ja käisid Tallinna koolides (6 kooli, neist 5 venekeelsed) programmi tutvustamas. Koolitusel osalenud Eesti noored on Noorteagentuurile hiljem vabatahtlikuna abiks olnud messidel ja koolitustel ning ka ise oma kodupiirkonnas Erasmus+ tutvustusi korraldanud.

Eestist on hetkel koolituse läbinud **17 noort**, kellega viime läbi regulaarseid võrgustiku kokkusaamiskoolitusi.

Eurodesk võrgustik

2015. aasta 1. jaanuarist võttis Eurodesk infovõrgustiku koordineerimise ja tegevuste elluviimise Eesti Euroopa Liikumiselt üle SA Arcimedes Noorteagentuur.

Jaanuaris viidi läbi Eurodesk Eesti (ED) liikmete seas tagasisideuuring saamaks teada, millega liikmed 2014. aastal tegelesid ja kui aktiivsed oldi. Küsitlusest selgub, et liikmed olid üpris aktiivsed jagades rahvusvahelist infot puudutavaid materjale või pannes info välja oma tegevuskohas, korraldades üritusi ning külastades regulaarselt ED infopäevi. Kõik vastanud hindasid ED võrgustiku liikmelisust kasulikuks ning soovisid ka tänava ED võrgustikus tööd jätkata. Küsitluse järgselt kontakteeruti kõigi küsitlusele mittevastanud partneriga telefonitsi ning viidi tagasisideuuring läbi telefoniintervjuude kaudu. Kuna mõningaid 2014. aasta loetelus olevaid partnerasutusi 2015. aasta alguse seisuga enam ei eksisteerinud, **jätkas Eurodesk Eestis 31 liikmega**. Liikmete hulgas on nii noorteinfokeskusi, noortekeskusi, maavalitsuste esindajaid, MTÜ-sid jne. Liikmed on üleval nii euroopa.noored.ee kui eurodesk.eu kodulehtedel.

Võrgustikule korraldati infopäev ja kommunikatsiooni teemaline koolitus koostöös Tallinna Spordi – ja Noorsooametiga. Alates märtsis hakati võrgustikule saatma iganädalast uudiskirja, mis sisaldab infot erinevate rahvusvaheliste võimaluste pakkumiste (partnerotsingud, EVT vabatahtlike otsingud, koolituste, praktikate) jms infot. **2015. aastal saadeti võrgustikule kokku 35 rahvusvahelise info uudiskirja.**

Võrgustiku peamine, üle –Euroopaline infokanal on keskkond FirstClass (FC). 2015. aastal võeti ette FC kasutuskeskkonna korrastus. Eesti liikmetele loodi täiesti uus infokaustade struktuur ning lisati sinna palju uut ja vajalikku infot. Kaustu korrastati viimati 2003. aastal. Lisaks liituti FC keskkonna arendamise tööühmaga, arendamaks keskkonda kaasaegsemaks ja kasutajasõbralikumaks. Lisaks nendele tegevustele osaleti koostöös Eesti Euroopa Liikumisega Eurodesk kvaliteedi hindamise protsessis ja aastaaruande koostamise protsessis.

Osaleti kahel üle –Euroopalisel võrgustikukohtumisel ja kahel rahvusvahelisel koolitusel: 1) Eurodeski uustulnukate koolitus läbiti Jaanuaris ja 2) online ning offline kampaaniate korraldamise koolitus septembris. Koolituste tulemusena kavandatakse 2016. aastaks Eesti ED multipliereite suunal uut strateegiat neid paremini võrgustiku tegevustesse kaasamiseks.